

طاشينك
ارمنيه يوتي غزرت
صاحبها: هاراند مامورانيك: ازميز

"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՆԵՐ ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՅ.	ԵՌ.
ԴՉՄԻՐ	80	40	20 րշ.
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԽԱՌ	108	54	2 րշ.
ՍՐՏԱՆ ՎՆԱՄԱՆ	25	13	Ֆր.

Նամակներ պէտք է ուղղվի «ԴԱՇԻՆԿ»-ի
Խմբագրության
Rédaction du journal Arménien
«TACHINK»-Smyrne

Զի հրատարակում ձեռագիրները չեն վերադարձուիլ

10 ՓԱՐԱ

ՏԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ...

Համարաձուլմանը, թաշանձանի ճե-
րքը, նստեցուցեր են վերապէս երկ-
արական մահուան արժանի վրայ: Ապա-
հովարար ամենէն տարաբաղդը այն Հա-
լիքուն որոնք վերջին ժամանակներու
ազգային պատմութեան մէջ սեւ ու դա-
ղիր փառքը պիտի տաժանալորեն յաւիտ
կան մահացուցած ըլլալու, յանուն կեղծ,
զեղծ և ոճրագործ «Եղեալութեան»
թիւն» մը, մէկ քանիսն հայութեան հօգը
ու ընտիր անհատներէն, որոնցմէ ոմանք
մահացու քաջութիւնը ունեցան սպի
թին մարտնչելու այդ «Եղեալութեան»
թիւն» զէմ, և ուրիշներ քաղաքացիական
ծախիկի արտօնները մարտնչելու զը-
րամը մարտնչելու որոնց վրայ վստահու-
թիւն չունէին, գործի մը համար՝ սրուն
հաւատքը չունէին:

Ամենէն տարաբաղդը կ'ըսեմ, որովհե-
տեւ մինչ ոմանք յաջողեցան ճողող իդ
մահոյնէն և աչք չուտ պատուհասուեցան,
Համարաձուլման տարիներէ խիտ կ'աղա-
սէր անխուսափելի մահուան, զոր ամերիկ-
կան արդարութիւնը, տարբերակ ինչպէս
ամերիկական չափ մը բաներ, կարծես հա-
նոյք զգաց այդ զենեկապարտին զլուսն
վրայ ընդերքեր տակաւ ընկնելով, — «անա-
բեկ» էր քան այն հայ անարեւելիքն:

Իր բանալին յաւերժացող ստանձնու-
թեան մէջ, Համարաձուլման անպիսն ժա-
մանակ ունեցաւ մտածելու իր «հերոսու-
թեան» վրայ. անկաւ երկէ անդամ մը
չէր, — ինչպէս մեծաւոր տառապանքը խոր-
հրդաւոր կարողութիւնն ունի մարդկային
զիտակցութիւն մը արթնցնելու ամենէն
խոր անգագայութեամբ, խորացող հոգ-
ւոյն մէջ խել — ըրաւ անհուշաւ իր խիղճի
անաւոր քննութիւնը, վերահաս մահուան
մտայ լուսովը, որ մտադրուտ յաւանձնու-
թեան աղբիւրներէն կուգար: Տեսա-
թիւնը, ստուգելով տեսաւ, եղբայրասպան
հայու իր սպիւրտած ձեռքերը կարծած,
պղծուած, աղարտուած հայու մարմնը և
ընտիր արեամբ: Եւ զուգէ, զանոնք լը-
ուսնալու համար, թափեց այդ արեանին
վրայ զեղջիւն քաւարար արցունքները...

Ու անիծեց զուշէ այն մարդիկը որոնք
իր հոռ և ընկալուչ հոգին մէջ կաթիկեղ-
ցիւր էին եղբայրասպան հետեւու ստակալի,
լիմարեցող թոյնը, որոնք մարդասպան
մը չինեք էին իրմէ, և ցոյց տալով պատ-
ուական Հայ մը, ըսեք էին իրեն՝ «Զարկ
այս մարդը, զի դաւաճան մ'է»: Ու ինք
մտիկ ըրեք ու զարկեք էր, վայ իրեն:

Ինչ որ ալ ըլլայ, Համարաձուլման
քաւեց իր ոճիրը, ոչ միայն մահաւոր, —
գերազույց քաւեւ ամենայնիւ, այլ իր
երկարատեւ տառապանքով, մահուան
պատուով արհաւիրքներով լի: Իր «գա-
տապարտուելի վերջին օրը» տարիներ տե-
ւեց...

Գնաց ան, ինչպէս գնաց Հիւսէյնեան-
նը, Արփիարի սարանիւղը, որ եղբայրական
կախաղանքին վրայ աւանդեց հոգին, — եղ-
կիկ և զգուշիկ զոհ միւսնայն եղբորական
մոլութեան, միեւնոյն ազգասպան ու եղ-
բայրապաւ մտածողութեան, մարմնացած
մէկ քանի վերջին չարագործներու մէջ:

Իր. իմք. — Երբայրասպան դաւա-
ճանութեան զէմ ծառայող խախտակ սը-
խուր և քառմիկեղեցի այս զրուագը,
արդիւնք մեր տաղանդաւոր աշխատակից
Մ. Ս. Կիւրճեանի կողմից և զգայացունց
զբնի, կարտասպան Լուսաբեր-Սեւի
վերջին իրենէն:

Ու ինչ որ ալ ան պակասեցուցեր էր ազգէն,
այնքան վատուած, այնքան անարիւն մի-
ազգէն, ու մեծ ուժ մը, որ իր լրումին
մէջ էր, որ իր ամենէն արդիւնատու ու
արի ճիգերը կը ճղնէր...

Ու մարդ տրամաւորեան և զաղբայրի
ամպերուն կուտակուիլը կ'ըզգայ ներսի-
զին, — անգոր վտիւրիկ որ պիտի ուզէր
չանվիւր արձակել, աւանդ — երբ կը խորհի
թէ հեղինակները ոճրանքի մտածումն,
տէրերը ոճրախանձ կամքին որոնք չինե-
ցին Համարաձուլմանը և Հիւսէյնեանը
թաւաշանձանի մը օգտակար, Արփիար-
եանի մը թանկագին գոյութեանը զէմ, —
մինչ նաւերական, անհեռաւի՞ լի պէտք էր
ըլլար, ինչպէս ամենուն, մահաւանդ Ա-
զատութեան սուրբ անունով կուտակու-
թուն համար՝ ամենայնովին Հայուն ամե-
նափութ և անհոգի իսկ — երբ մարդ կը
խորհի, կ'ըսեմ, թէ բուն յանցաւորները,
որոնք պատասխանատու են թէ զոհերուն
թէ զհանձններուն թախած արեանին, այժմ
հոն, Պոլս, Մահմանադարական արեւուն
տակ կը պատին համարձակ, ճակատին
ըստ, բարբառնին բարձր, պարկիշտ ու
ազատ քաղաքացիներու պէս:

Եւ ասիկա այն քաղաքին մէջ, ուր
տարիներ ստաց, «ապրանալի և զրամա-
չորթութեան այդ յեղափոխականները»,
— ինչպէս պատկերացիւ ճշգրտութեամբ կ'ը-
սէր վերջերս Յովհաննէս Շահնաւար, —
զարհուրելի անխղճութեան ունեցան մեծ
ցընկուտ թողնուած ձերբակալ մը, հայ
ազգին անցեալ ու ներկայ մեծագոյն բա-
րեւրեւնէն մին, Դաղէկ Ասիականութեան
Հայ մը, հին Հայերու թուով ու խոհական
ազգասիրութեամբը ազգասէր... Արփի
Ունեանը վերջուպէս, քանի որ պէտք է
անուշը տալ իր կեանքովն ու մահովը
կրկնապէս անմոռանալի Հայուն:

Ու ինչ որ տրամեցնող է մինչև յուսա-
հատութիւն, սա մտածումն է թէ հանրա-
յին կարծիքը այնքան յոսնայած, պտու-
կացած է հոռ, այդ քաղաքին մէջ,
— կարծես արժանի ըլլալու համար «հան-
րային» մակերևին — հասարակաց խղճի-
տանքը այնքան կաւառացած է որ, ազ-
գը չի ծառանար կոր, մէկ մարդու մը
պէս չի կանգնիր կոր այդ քաղաքին զէմ,
վրիժաւոր և պատուհասող, չի խաբաներ
կոր, չի վաներ կոր զայն իր պաշտօնա-
տեղիներէն, իր ժողովներէն, իր մամու-
լէն, հանրային կեանքի հրապարակէն
զուր չընեք կոր այդ մարդիկը, որ զին-
քը զրաւեցին գրկեցին իր պատուական
զաւակներէն...

Անոնք կ'աղբայրն ու կը բարգաւաճին
կոր, հասարակաց մեղսակից անտարբերու-
թեան, մեղադարտ անհոգութեան և վա-
տողութեան քաջակերութիւններէն և
թողութեան ինքնութիւնը օգտակար, որ օրի
կը տեղադրուին, կը հաստատուին ու կը
տարածուին կոր անոնք:

Այդ Արաքսները — ո՞վ աներկակայի
բուն — չարախաղութիւնը մը ունին և օրա-
թիւր մըն ալ, (այդ, օրաթիւր մըն ալ,
ո՞վ պարկիշտ մարդը) որոնք կապին ու
կը տեսնեն կոր, որովհետեւ ընթերցող, հա-
ւանդ, քաջակերտ հասարակութիւն մը
կը գտնեն կոր: Ու այդ մարդիկը, գերա-
զայն յանգնութիւն, հակապահ մեծ
նստուած հանրային խղճմտանքին, կը հա-
մարձակին կոր, իրենց օտկանին մէջ, ի-
րենց գործած ոճիրներուն գովքն ու փա-
ռարանութիւնը ընդ — «Հայրենիք»-ի մէկ
խմբագրականին է մեղի ասիկա խոսքերը —
ու այս ըրգալիկները խաչատուրու-

թեան անկողնի ծաւրութեանը տակ չի
փչիլ չի կործանիր կոր այդ թերթը, վեր-
ջագէս պոթիկացող հանրային զայրույթի
ամենի հեղեղ մը չառնեք չի տանիր կոր
այդ խմբագրի զէպի խորտորտն անդարձ
կորստեան:

Բայց ինչի՞ն կ'երազեմ, Տէր Աստուած,
Մեր յեղափոխական հնազոյն երկու կու-
տակցութիւնները, — որոնցմէ մին, Մահմա-
նադարական վաղորդային, ընդհանուր
ցնծութեան ամենէն եղբայրական օրերուն,
միութեան սրտառուչ հրաւերներու ի պա-
տասխան՝ կը յիտարարէ կ'աղբայրանէր
կ'աղբայրական բարբառով թէ՛ ինք զուգը
պարտաւ, — համարաչինք զանապեղներ է
վերջերս այդ ինքին հետ, զայն պաշտօ-
նագէս հանգնալով — զերազոյն մարդոր-
ծում իրը ազգ, յեղ, կուտակցութիւն,
իրենցմէ ոչ ունիլ և ոչ պակաս...

Ա՛հ, ի՜նչ արտօնութիւն: Ի՜նչ զարչանք:
Մ. Ս. ԿԻՒՐՃԵԱՆ

ԳԱՐԵԳԻՆ ՍՐՈՒԱՆՁՏԵԱՆՑ

(Շար. 135 ր/ւհն)

Ի՜նչ է Հ. Ալիշանի «Հին Հատարը»:
— Մեր հնախոսութեան օսկերիքը: Ու-
կերիք մ'ալ կը համարեմ Սրուանձտեան
օր կազմած «Գրոց ու Բրոց»ը: Այդ գիր-
քը ըստ իս մեր վկայականներու ու վկա-
սաններու չափ օգտակար կընայ ըլլալ
եթէ նորատակ ունին հայ հնութիւններով,
առասպելներով, աւանդակներով այդ
զայն վէպ մը պատրաստելու: Եւ այն
նորակալ գրողները որ երևակայութեան
ճիգով, ոչ իրական վիպակներ կը յղա-
նան, առանց համար մահաւանդ, սքան-
չելի աղբիւր մըն է «Գրոց ու Բրոց»ը, և
ինչ չնորձարի, գոհնապեղ վկայական կա-
րէկ է պատրաստել, եթէ վկայագրողը
ունի երևակայութիւն, գրական մշակուած
միտք և նիւթերը իր վէպին՝ կ'անէ այդ
սիրուն գրքին: Եւ արդէն մեր վայրերու
ամէն մէկ նկարագիրն որ կ'ընէ Սրուանձ-
տեանց, ինքնին իր պարզութեան մէջ
հրապարակ է, առանց կանոններու տակ
կնիտու: Կարտատակնք Սիւսան իրան
մէկ կտորը:

«Նշիր մէկ վաղեկան այս Սիւսանայ
հովիտը, թաւալիք, հանդիւր, չնէ անմա-
հալան ծաղիկնայ և զարարաց մէջը, ուր
վտակ կը խոխոջի, ուր սոխալը կը զայ-
լայի, ուր կուտակը կը կուտ, ուր ծովը
սոջիկ կը ծիւփայ: Երբանայի քիչ մը:
Է՛, ա՛հ ել, Քիւրա Մողղալի խոտանց է
այդ, այս տեղը Հատարցի Գրդուտ տեղն
է՛, Ե՛լ, քիչ մը յառաջ երթանք, ահա
Սիւսանայ սարը, այդ անաղիս բարձր,
մոսխակերտ, սարը զոր և թովմաս Ար-
ծուէին Մասիք կ'անուանէ, և Գերմանա-
ցի վակները՝ Գոռոզ լեռ: Բնակիչները
մէկ բան կ'երգեն այս լեռն վրայ իրեն
հին երգ, և կ'ըսեն:

— Կուտայ տապանն եկաւ ի Սիւսան,
Ասայ,
«Սիւսան, ա՛՛՛՛ զիս, ա՛՛՛՛ զիս»:
Սիւսանն ասայ,
«Գրեա՛ ի Մասիս զընա՛ ի Մասիս,
«Որ մեծ է քան զիս, որ բարձր է
քան զիս»:

Տաղանն Կորդուայ լեռներէն գալով
առ Սիւսան՝ Գրդուայ գլխով անցեր, և
քաւեալով կամ զրգուտելով՝ այս լեռն
սուրճիկ գլխով տաչեր անցեր է իղեր:
Սիւսան լեռն վհակախոսարար իւր ձիւնոտ
զուգընդ ամեն բարձր լեռներէն վեր կը
ցուցնէ վատարականի և Տարծնայ բո-
լոր կողմերէն գրկելէ, իւր ծովային երեսը

խիստ զուարթ է, բայց մէկալ կողմը՝ որ
տարածուած է երկարօրէն Մանազկերտու
զաշտը պտտիկ պտտիկ ու կորակ աստիճա-
նարար ըլլերներ ունի ձեւացուցած՝ որ
սե ու քարուտ են:

Միտքը թէ՛ր Յովրը, որ իւր ցաւոց
օրերու մէջ պառկած լինէր մէկ կշտին,
ծուռի ծուռիկ դրած, ոտները ձիգ պար-
զած, մէկ ձեռքի արմուղը գետին՝ և
թաթը երեսին, զուգընդ բարձր պահելով՝
կըլծնած, աքար. թափէր արցունք իւր
աչքերէն, և այդ էր Սիւսանայ վտակները:

Եւ այն որդիքը իր անձին վրայ, և
այդ էր Հատարցի Գրդուտը:

Թափէին իւր զէտու մազերը, արոր-
ուէր գանկի մորթը, և երեսը լեռն ոսկորն
ուղեղին, և այդ էր Սիւսանայ ձիւնապատ
ու ստոյգի որդիքով հաւացած զաղակը:

Թահմանէին զինք իւր հայն ուտող-
ները, զրայիններն ու բարեկամները, և
ատոնք էին Լաթաւայ չիտեր ու աւա-
ղակ ֆախիւրները:

Իւր կշտին ու կշտին վրայ հանէր խո-
շիւրը, ու այդ նման էր Սիւսանայ սեւ
սեւ կոյտ կոյտ ըլլալներուն:

Արդէն վաղուց մեռեր էին իւր դստերք
ու որդիք, թալան տարեր էին իրեն ոչ-
խաբի հօտն, անդուշտ, ուղտը, էջը և
ջորիք: Այն մեծ տարածութիւն Մանազ-
կերտու զաշտին, որ քար ու քոյտով —
այսինքն մահը ու մեծ ժայռերով — լի է,
անդուշտ ու անմխիթար, և տխուր, դու-
տան լինէր Յովրայ աղբիւրը, և ինչպէս-
բը, որոնցմով իւր վերայ թաքսին է
քերեք:

Այս է այդ լեռն համառօտ նկարա-
զիր:

Բայց վէպը կը պատմէ ընտելաց ըն-
նով թէ՛ «Սիւսանայ սարը հայոց մեծ թա-
գաւորի բերդն է եղեր: Թէ՛ մէկ ծածուկ
զուռն կայ այդ սարին, որ Մանազկերտ-
ցի քիւրա մը միայն գիտէ, և առանց
պապկեանան սեղանական աւանդութիւն է
որ միայն հայրն իւր աղային ծա-
նուցանէ: Թէ՛ տասն տարին միանգամ
այդ քիւրաը Սիւսանայ դռնէն ներս կը
մտնէ կ'երթայ, և քանի մ'օր դուրս չեղ-
լեր: Թէ՛ այդ Քիւրաը՝ թէպէտ և զուռը
ցոյց չտար, բայց կը պատմէ թէ՛ անաղիս
քաղաք մը կայ շինուած Սիւսանայ տակ,
կամարակալ ու հաստած չնէր, սաստիկ
քաւի կը խաղայ մէջը, բայց լոյս չկայ:
Թէ՛ աներ պալատներ, չուկայներ ու հրա-
պարակներ կան մէջը: Թէ՛ մէկ քանի եր-
կաթէ դռներ կան, որ միշտ զոյց են, և
մեծք կը կարծենք որ թաղաւորն ճակիքը
— զէնքեր — այն տեղ լինին: Թէ՛ ամբար
մը լեցուն երկաթ չոր հայ կայ, պախի-
ւար: Թէ՛ մեծ գետ մը քաղաքի մէջէն
կ'անցնի: Եւ այդ չափ տեղի բունք, ու-
րոնք չկրցայ տարողն խնամել ու գրել:
Այսինքն Սիւսանը այդ չըմագատող գա-
ւառներու առ հասարակ ընտելաց Ողմ-
պուն է և Պոռնոս, իրենց սէրն ու զիւ-
ցաղնութիւնը անոր կը նուիրեն: Մուսա-
լից և քաջայն միանգամայն չնորհատու
կը զաւանդն զայն: Աւազակները անոր
մեծ ու ընդարձակ խորշերու և աղբիւր
մէջ կ'ապաստանին, զէնքի և ձիւն կըր-
թութիւնը Սիւսանայ լեռնազաշտին մէջը
կ'ուսանին, զեղերու հօտաղները և զաշտը
հայ ընդող աղջիկները՝ երբ իրարու սի-
րահարին, կ'առեւանդեն զիրար և Սիւսա-
նայ կ'ապաստանին: Սիւսանայ զաղարուէտ
մարդերու մէջ վրանի տակ ընտելող ոչխար
կ'իյնայ քիւրա աղջիկները՝ երբ երկուստար
քիւրա խառն հովիտի մը սիրահարին, հա-
խիլին կը բանին կրտած ձի մը, և զոյգ
հեծած անոր քաւակին, ուղղակի կը քնն
Սիւսանայ սարի տարածանքները, Զիւռ

որ համար: Անա նախարարական երկրորդ
խորհուրդը որոշում կը ձևանորոշել անցկաց
ապրիլին ի վեր: Կարելու է որ այս փու
նը ուղղամիտ փորձ մը ըլլայ:

Կարգադրական ընդհանուր կայսրութիւնը
հայաստանը չէ արդարեւ: Միջադէպեր կը
ծանուցուին քիչ մը բոլոր սահմանադր
ութիւններուն վրայ: Կոստ. Թուրք եւ Գա
րաապաղի գործերուն միջև, Կոստ. Թարա
պաղի սահմանադրութիւնն վրայ փրօնոստ
կան իշխանութիւնաց հետ, խառնութիւն
ներ ինչպէս մէջ: Ասոր վրայ աւելցուցէք
կրօնական խնդիրը որ չէ կարգադրուած
և որ ամէն վայրկեան կը զարթոնու, զին
ուարական հարցին զեռ չլուծուած զմ
ուարութիւնները, կրօնական հարցը, որ
նորոգիչ շատ պարզ է. կ'ըմբռնէք ինչ
թաքին, ներկայ վայրկեանիս, ոչ այն
թան պէտք ունի քաղաքացիներու որ
թան վարչապետներու, և ինչպէս վարել
կըրնանք որ հրամայելու պաշտօնը ու
նին տէրը չեն իրենց նպատակներուն, ի
րաւարարը իրենց որոշումներուն: Արտա
սահմանի շատ մը խնդիրներ այս օրերս բազ
մապէս իրենց յոռետես գուշակութիւն
ները: Մեզ հասած շատ մը տեղեկութիւն
ներ կը հաստատեն այս գուշակութիւն
ները: Սակայն մենք չենք ուզեր հաւատա
քնայիլ անոնց, մտադրուած յատաճիւն
թիւնն իր յայտով: Բայց այդ յատաճիւ
նութիւնը անհրաժեշտ է. վրան չէ ինչ
այդպէս շարունակուի. պիտի հնչէ ժամը
ուր հարկ պիտի ըլլայ բոլոր ինչ աղետ գոր
ծելիք սխալ չլինայ:

Օսմանիսթիւնը (Ottomanisme), Մ.
և Յ. Բաթիկէն օրինաւոր խոսքը. ներ
կայ պարագաներուն մէջ պատահապա
ստ վարչապետութիւն մը մնալու է: Եթէ
ինչպէս եղաւ Բարապաղի ինքզինքն մէջ,
ապիւրա երևան գայ անհաշտելիութեամբ
մը հիմն և ելքի ալ գտրիլ. վրան զի
Յրաճատ ամենին չի կրնար տեղի տալ,
կամ ինչ, ինչպէս անտես կան գետնին
վրայ, ասորիւնցման պահանջաւորութիւն
ներով որ ու է կ'երգով չեն երաշխա
ւորուիր, Թուրքիա պիտի տեսնայ որ
երբոքան նա ապագայն տալիսնային պիտի
լինիլ իր ոչ միայն բարոյական, այլ և
գրաւական աշխարհութիւնը: Մեկնայիլ և
ընդմիջութեամբ բարոյաւանդան մը տեղ գործ
նայ ամուլ ու միտասկար փոխառու
թիւնաց ընթերց պիտի շարունակուի: Դիւ
րին պիտի ըլլայ այս ճշմարտութիւնը
ծածկիկ պայմանադրական քաղաքական
ութիւնաց ներքի: Մեր կարծիքով, ասի
կա զէջ պատասխան մըն է երկտասարդ
թուրքիայ իրական արժանիքներուն, ար
ժանիքները՝ զորս ցուալի սխալներ չափով
կրնային անշարժան յայտ անկողնակալ
դիտողներու և անշահախնդիր բարեկամ
ներու:

Ազգային Անճոխութիւն

Ի Զ Մ Ի Բ
Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ Պատ
րուովի Հայ բանաստեղծներուն համար
11 օամ. սակի զրկուած ըլլալով տեղույս
Առաջնորդարանին, ինչպէս գուժարը ան
միջնակէ զրկուած է Պատրուովի Ս. Իփ
իքանան վաճառատան ձեռամբ:
— Կեդր. Առաւմ. Խորհուրդը, յանձ
նարարութեամբ կրն. Ժողովը, ինչպէս
ամէն գաւառներու՝ նոյնպէս տեղույս

Առաւմ. Խորհուրդին հրահանգ տուած է
մատուցող չընդգրկուած մը՝ մեծ հոգ
տանիլ կրնին ուսուցման ազգ. վար
ժարաններու մէջ:

— Հոգատար-Սրբախնամ Ընկերութեան
հետեւեալ նախարարութիւնները եղած
են ի յիշատակ հանգուցեալ Տիկին Սայեա
Ազնուս Կանի. — Տէր և Տիկին Պերճ
Պերկամարտեան՝ 594 զր. Տէր և Տիկին
Չուպուքճեան՝ 198 զր. — Այս առթիւ
հարկ կը համարենք ճշգիւ մեր նախորդ
թիւին մէջ Սիմոնեան ընտանիքի կողմէ
Հոգատարին եղած նախարարութեան
գուժարը որ սխալմամբ՝ 312ի տեղ 132
նշանակուած է:

— Կը խնդրուի Տիար Ալօ Պէյէրեան Լ.
Խորհրդարանուէն անցնել, իր հասցէին
նաւակ մը ստանալու համար:

Կ. ՊՈԼԻՍ

— Անցեալ չարաք մը վարչութեան
Առնապետ Ազարեան էֆ. Պատրիար
քարանի գործադատարին հետ սցեկելով
դատական նախարարին, խառն բողոքի
է երեստողմի երեք ըմբոստ վարդապետ
ներուն արտաքին համար կառավարու
թեան ընտան ատուամտո ընկալքին զէմ
նէճմէտուն Մօլլա ցու յայտներ է այս
անհոգութեան վրայ և անիշաղիս՝ նոյն
իսկ Ազարեան էֆ. ի ներկայութեամբ՝ հե
տեւեալ հետադիւր քաշեր է երեստողմի
միւլիտարիքին. — «Հայոց Պատրիարքա
րանի կողմէ ցոյց տրուած երեք ըմբոստ
վարդապետները զուր հանցէք առեւ
միջոց ի գործ գնելով և կը ցուալի որ
մինչև հիմա զուրս չէք հանած զանոնք
հախառն մեր տուած հրահանգներուն:

— Նոր տարուի և Ս. Միմոնեան տնին
առթիւ Ամենայն Հայոց Հայրապետը չը
նորհաւորական հետադիւր մը զրկուած է Ա
մեն. Տ. Եղիշէ Ս. Պատրիարք Հօր:

ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆԷ

ԿԻՒԿԵԱՆ ՈՐԲԱՆԱՄ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
8 Դեկտ. 1909 — 8 Յունիս 1910

Պատրաստ գրամ Տ Դեկտ.	Կրտ 104	զր. 3545
Ծախուած ամսակ		
Օր. Էսթէր Պարտպանեան	737	
» » »	436	
Տիկ. Մարի Պարճեանեան	101	
Օր. Վիքթոր Մարտիան	111	
Այլ Տիկին Մարտիան	352	
Տիկին Մերկերեան	74	
Օր. Էսթէր Պարտպանեան	289	
Օր. Վիքթոր Պարտպան	154	2254

Նուէրներ		
Տիկ. Սարգիսիկ Սիմոնեան		
Ի յիշատակ իր ամուսնուն	180	
Ազնաւորեան Սիլիւստրեան		
1 որրի տարեկան, ի յի շատակ Սայեա Ազնա ւորեանի	520	
Տէր և Տիկին Մ. Ազնա ւորեան և որրի տարեկ. ք ի յիշատակ իրենց Մէրի ազնիւան	520	
Տիկին Ելիզ Գաւարեան ի յիշատակ իր մօր 1/2 իրա	52	
Օր. Տ. Գալփեան	38	
Այլ Տիկ. Մարիան Համ բարձուեան ի յիշատակ Սայեա Ազնաւորեանի	104	1414
		7213

կրնայ... Կ'ուզէ որ լաւ խնամուի, աղէկ
նայուի... ձերմակեղները մաքուր ըլ
լան... իր սովորութիւնները յարգուին...
համով կերակուր մը եփուի... Եթէ վրա
տահելի մէկը չունենար իր քովը, մինչև
հիմա ու ու ան իր բոլոր ունեցածը կե
րած ընկուցած կ'ըլլային...

Իր կարծի ու ընդհատ պարբերութիւն
ներուն երեւոյթն և իր աչքերուն քիմիաւ
ներքին վերջ և վերջոյ հասկցայ ինչ ինչ էր
իր ճշդիւն զիրքը Մօճէ հարեւարտեան
տան մէջ...

— Ընդ չէ բաժնաւ. Մարդ մը որ բոլո
րովն միմակ է և որ տակուին կ'երեւա
կայէ ինչ էր... Կարողութիւնը կորսնցուցած
չէ... Եւ յետոյ տունին մէջ միշտ զործը
պակաս չէ... Եւ պարտիկ ծառայ մը պիտի
բռնէր որ օգնէ...

Բարդաւոր է այս օրերը Ռօզը... Ես
ալ շատ անգամ խորհած եմ ձեր մարդոք

ԵԼԻ		
50 որրի համար Պալիս		
հարկարարան զրկուած		
24. ք մը 42 իրայի Ա.		
էքսան Ռօֆայիտի վր		
այ Յունուար և փետր.		
ամիսներուն համար	4368	
Նամակներու համար	8	
24. ք Ամիս	2	
Տետրալի համար	9	19
Պատրաստ գրամ	2826	
Լ. Օամ. 104 զր.	7213	

ԱԶԳ

Վաղը, Կիր. 10/23 Յունիս 1910.
Հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատար
ուի ի յիշատակ հանգուցեալ բարերար
Նազարէթ էֆ. Պարճեանի. այս առթիւ
Առաջնորդ. Տեղապահ Տ. Արաքէն Ծ. Վ.
Վեհուտի հանդերձեալ է մատուցանել Ս.
անուան պատարագ ի Ս. Սահիանեսու և
կեդեցեալ:

Չայս կը ծանուցանենք ի գիտութիւն
բարեպաշտ հասարակութեան:

Հոգաբարձութիւն
Ս. Սահիանեսու Եկեղեցւոյ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԲԱՆԱԿԱՆ Զինուորական «տեսնին»
կողմէ հետեւեալ դատապարտութեան վը
ճիւնները տրուած են. — 1. 15 տարուան
տաժանակիր աշխատութեան դատապարտ
ուած է Աթմանա Տուժարա անուն աւա
զակը որ ասիկ տաճ տեսնեցած և լիւր
հանած էր հոգանաական հարստի և Մ.
Վիքթորի փեսան Պատն Վան Հմեթրա և
6000 օամ. սակի փրկանքի մը փոխարէն
ազատ արձակած էր զայն. — 2. Նոյնպէս
15 տարուան տաժանակիր աշխատութեան
դատապարտուած է մարդապանութեան
ոճիրով ամբաստանուած Եանքօ Պոմբա
անուն անձը: — 3. 5 տարուան տաժանա
կիր աշխատութեան դատապարտուած են
սիւսեալ իրենց ձերբակալման օրէն, Անտ
րէա Տուրաթա, Ֆիլիբրա Սքամրա և
Տիմիլի Քէֆալ անուն անձերը, որոնք
արդիւրեւ զէնքեր մատակարարած էին
ուսուցանելու և որոնք այժմ փախտա
կան կը գտնուին: Իսկ 6 տարուան բան
տարութեան դատապարտուած է Գեմա
զանդին անունով մէկը որուն վրայ ձեր
բակալման պահուն՝ գտնուած է մուտքը
արդիւրեւ ընկողմը մը:

ԲԱՆԱԿԱՆ ՏԵՂԱԿԱՆ Երեւանէ լա
կեալ զինները որոշած է գտնադան միսե
րու համար, եղան միւր՝ օրան 22 մէ
թայիլ, ոչտարի և գտնուելի միւր՝ 28
մէթայիլ, իսկ 4 օրանցն պակաս կշտոյ
գտնուելի միւրիկը արդիւրեւ է:

ԿՈՒՍԱԿԱՆ Մահուտ Մալմար պէյի
Պալի կանչուելու լուրը, զոր առջի օր
ուն հետադիւր մը հաղորդած էր՝ իրը հե
տեւեալ տեղույս Գաղաքապետութեան
նախորդ նախագահ Մալմարէ պէյի հրա
ժարեցուցման, բողոքովն անհիմն է:

ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆԷ միմիկ մը տեղի
ունեցաւ առջի օր քաղաքին մէջ որ սու
կայն՝ անհետեւեալ մնաց: Այս միմիկին
նոյաւան էր՝ բողոքել Այդուին երկաթու

մը քով ծառայել... Իրաւ է, շատ հաճե
լի բան մը չէ սակաւ... Բայց գոնէ հան
դիստ կ'ըլլատ և ապագայ կ'ունենատ...
Թո՛ղ որ շատ զիւարեալ ալ չէ սպրիլ հա
րեւարտեան մը հետ որ կ'երեւակայէ ինչ
տակալին... Կարողութիւն ունի... զը
ւարճալի բան մը պիտի ըլլար մէկ անկող
նի մէջ պատկիլ անոր հետ...

Ամբողջ զին զին մէջէն կ'անցնին...
Երեստեալ հաւանակելի տեղ մը չունի...
Մէջ մէկ կերպով կը նմանի Մալմարի ծա
ծառայելին... Ամէն կողմ կը տեսնուին
ազատ, նեղ, ծուռեւունս փողոցներ և
այնպիսի հրապարակներ որոնց վրայ կը
բարձրանան մէկ կողմ ծուռ խաբիւլ,
սեւցած և հին ու փառն փայտերով չին
ուած տուներ՝ այնքան իրարու մօտ որ
կարծես իրարու վրայ պիտի խնան: Անց
նոյ գարձոյ մարդերը ամէնքն ալ տղեկ
են, և գոնէ մէկ գեղեցիկ երիտասարդ չի

զիկ ընկերութեան զէմ որ որոշած է փուռ
թա փոխադրել Գաղաքի վրայ իր ունե
ցած միմիկները, այս փոխադրութեան
հետեւեալ գործադրները անպիսի զըմ
ուարութեան մը մատուած են՝ իրենց
հետեւ որ ընտարաններէն, այսինքն քա
ղաքին մէկ ծայրէն միւս ծայրը՝ մինչև
Բունթայի միմիկները երկաթու հա
մամար ամէն օր, ինչ և այս նորաշէն մը
թերմոյները յատկացուած են միմիկին
նահանգին ներքին կողմերէն եկող կարգ
մը բերքերուն, մինչև ըստ անունի և
չամիկի վաճառականները լաւ առաջնոյն
պիտի կրնան իրենց գործադրները բա
նեցնել քաղաքին մէջ իրենց արդէն ունե
ցած խանութներուն մէջ:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 7 Յունիս 1910. — Կը հաւատ
ան ինչ Սուլթանը մտադիր է Ազգին
նախընտրել Երաւիկ Մէրաթի քէօլը՝ իբր
Խորհրդարան ծառայելու համար:

ՆՈՅՆ. — Հանրային կրթութեան նոր
նախարար Էմբուլան պէյ ջնջեց իր նա
խորդին պատրաստած օրինագիտն այն
յուզուածները որոնք հարուած մըն էին
պատրիարքական առանձնաշորհունե
րուն զէմ:

ՆՈՅՆ. — Կառավարութիւնը առա
ջիկայ չարաք օրուան (այսօր) նիստին
պիտի ներկայացնէ իր ծրագիրը:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ՀԱՄԱՐԱԿ 8/21 . ՅՈՒՆԻՍ 1910

ԲԱՄԱԿ	Այլմիտ
Կիրթուել Յունի. փետր.	7 29
Մայիս Յունիս	7 38
Նիւ-Եօրք Յունիս	14 00
Մայիս	14 12
ՍՈՒՐՃ	
Մայիս	32 3/8
ՇՊԱՐ	
Դեկտ.	17/10 3/4
ՏՈՐԵՆ	
Կիրթուել Դեկտ.	7/10 3/8

ԲԱՅՈՒԱԾ Է

ԲԱՄԱՆՈՐԴԱԳՈՒԹԻՒՆԷ

ԴԱՇԻՆՔ

ԲԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԻ

1910

Յունիս 11 «Դաշինք» թաժանոր
դադրուել փախաբող կը հրաւիրուին
այժմէն արձանագրուիլ՝ զիմիկով ազգակի
խմբագրութեան:

Նոր թաժանորներու գոհացում տու
լու համար պիտի զրկուի Նախ «Դաշինք»
նոր թերթները սկսած Առաջին թիւէն,
ստանց ու է փոխարինութեան:

Հասցէ՝ Խմբ. «Դաշինք» օրաթիւրի
Մամուրեան Տպարան — Իզմիր

տեսայ... Տեղական միակ ճարտարու
թիւն է գուլարայադրութիւնը Գործա
ծառներէն շատերը՝ որոնք իրենց շարա
թական աշխատութիւնը չեն կրցած յանձ
նել գործարաններուն, տակաւին կ'աշխա
տին... Եւ ապակիներուն և տեւէն կը
տեսնեն խեղճեղանք ու հրամուռ ողջմ
քեր, կոնալին կրած գործադրներ ու
րոնք սեւցած ձեռքերով իրենց առջի
զործը ընկնելու կ'աշխատին...

Ասիկա աւելի կը չնայ տեղույն թախ
ծատ փրկութիւնը... Բանտի մը տպաւո
րութիւնը կը թողու տեսնողին վրայ:

Բայց ահաւասիկ փերեղակուհին որ իր
զրան սեմին վրայէն կը ժպտի մեզ և կը
բարեւէ...

— Կարծես ժամը ութուան պատարաւ
զին կ'երթաք... Ես եօթուանին գացի...
Դեռ կ'ունուի է... Չէք ուզեր վայրկեան
մը հանգստանալ...

(Շարունակելի)

